

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 ună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

Tinerețea română
și teroarea maghiară.

I.

Cluj, Ianuarie 1899.

Dacă urmăm serios politica șovinismului maghiar, trebuie să ne sară în ochi faptul de ținut minte, că tendințele agresive ale opresorilor noștri se concentrează în principiu de a ne lovi acolo unde ne doare mai rău și de unde șansele lupței lor sunt mai grav amenințate.

Să ne dăm seama numai de unele din campaniile înverșunate purtate de omnipotența ilegală a maghiarismului în contra legălei noastre lupte de apărare națională. Vom vedea la fiecare pas, că totdeauna ne-au atacat acolo, unde simțeam că ne manifestăm mai brav româneste și că oferim mai bune garanții pentru falimentarea scopurilor de exterminare ce și-le-au croit față cu noi.

În timpurile nu de mult trecute, când camera din Budapesta dădea loc și cătorva deputați români, eghemoniștii maghiari fură cuprinși de o teamă grozavă, de teama, că deputații nemaghiari în parlament, ori-cât de puțini ar fi ei, având în partea lor puterea dreptului și vigoarea luptătorilor naționali, vor pute deveni primejdioși caraghioasei idei a »statului național maghiar«. Și ce făcură? Pur și simplu, înscenară cele mai infame călcări de lege și înființară, în baza acestora, acel sistem asiatic care ne face absolut imposibilă intrarea în parlament, care și până atunci era o greutate aproape de neînvinș pentru noi, date fiind ilegalitățile electorale strigătoare ale guvernelor și administrațiilor maghiare.

Vedeau bine omnipotenții maghiari, că expulsarea noastră din cadrele vieții parlamentare, constituie o lovitură dintre cele mai grave pentru ființa noastră politică, ear' lor le liferează un succes care-i asigură dintr-o parte unde erau foarte serios amenințați.

Același procedeu se observă în desființarea ilegală a partidului și a comitetului nostru național. Opreșorii dela Budapesta, înspăimântați de succesele mari ale organizației noastre de partid, se grăbiră a ne ataca și în această direcție. Și ne-au atacat bașbozucește, declarându-ne scurt: *desființaji naționale*. Aceasta pentru aceleași resoane pentru cari sevrșiră alungarea noastră din parlament.

Întocmai stă lucrul cu școala și biserica română.

Înțeleseră vrășmașii, că acestea formează zidurile noastre cele mai formidabile în fața atacurilor maghiarșitoare. În urmăre, de ani întregi mereu făuresc legi și ordonațiuni, mereu comit fărădelegi și des-ordonațiuni, ca să ne răpească și aceste forturi naționale.

Mai observară satrapii, că preoții și învățătorii români sunt veritabili apostoli naționali în lupta noastră, — nu înțelăsară deci a face totul pentru a-i desbrăca de această misiune românească.

Pe învățători, caută a-i teroriza cu inspectorii școlari sau a-i momi cu școalele de stat. Pe preoți voese să-i »confiște« pe seama lor, prin odioasa lege a salarisării preoțești.

Școalele noastre populare voiar să ne-nie închidă prin perfida lege a urcării lefurilor învățătoarești. Biserica gr-cat. voese să o subjuge prin insidioasă autonomie catolică; biserica gr-or. vreau să o lipească de mândra-i autonomie, plănind atentatul faimos de-a restrînge drepturile ei autonome acordate și sancționate de Maiestatea Sa...

Principiul ce-am stabilit la începutul articolului nostru, caracterizează complet și atitudinea opresorilor maghiari față cu tinerețea noastră.

Înțeles-au cu groază împilătorii noștri, că tinerețea română de azi e

falanga luptătorilor români de mână. Și, odată cunoscuți cu acest adevăr, programul lor de-a ne lovi s'a mai îmbogățit c'un punct la care fi mult.

E fapt știut și confirmat de toată lumea cunosătoare a despoției maghiare, că n'a fost în conflictul maghiaro-român moment, când tinerețea noastră întregă se nu fi fost și se nu fie sistemată persecutată de stăpânitori.

Începând cu nevinovații copilași de trei ani, pe care ni-i martirizează în kisdodovurile lor ianicești și terminând cu candidații la titlul universitar, pe cari profesorii șoviniști îi trec prin carantina »patriotismului«, — tinerii români constituie pentru dominatori o armată care trebuie asediată, atacată și zeciuită fără pic de milă.

Acesta-i un adevăr, pentru care putem pune sfântă mărturisire totți căți am avut soartea de-a cunoaște, într'un chip sau altul, specifica »pedagogie« maghiară.

Și sunt multe — multe și perfide — căile pe cari opresorii noștri le bat, în gândul hain de-a desființa naționalele tinerețea română, speranța și garanța viitorului nostru politic.

N'avem să menționăm decât tendințele infame de-a maghiarisa sau de-a închide cu forța puținele noastre școale medii. Nu se urmărește aici, în primul plan, nimicirea tinereții noastre, pe care dușmanii ar voi s'o lipească de isvoarele dulci și limpezi ale culturii românești, pentru-ca forțamente s'o înduplece a se adăpa la isvoarele pretenței »culturii maghiare« ?!

La *Beiuș* și la *Năsăud*, tinerii români sunt deja amărîți cu tendințele de maghiarizare.

La *Blaj*, și mai ales la *Brasov*, guvernul asaltează cu furie liceele noastre, despre cari știu că dau neamului românesc bărbați destoinici, caractere românești, ear' patriei — fii adeverați, iubitori ai libertății și ai dreptății oco-titori.

Dar' limba maghiară? Nu pentru anihilarea caracterului românesc al tinereții, au introdus-o cu toptanul în școalele noastre? Las', că însași firea extra-europeană a limbei e de natură a influența defavorabil asupra fragedelor inteligente românești; cu atât mai mult strică însă studiul ei excesiv, așa după-cum l-au impus în programele școlare guvernele ungurești.

Acesta-i situația silniciei maghiare în școalele noastre primare și medii.

La universități și academii, cari toate sunt ungurești în țeară, dificultățile ce întimpină tinerii noștri din cauza șovinismului dominant, sunt și mai dureroase și multiple.

Aici, unde stăpâni sunt numai Maghiarii, cu aliații lor semiți, există un adevărat sistem de teroare față cu tinerețea nemaghiară.

E suficient, ca un tiner universitar român sau de altă naționalitate ne-arpadiană să-și manifeste cu vre-o ocașie sau în vre-un chip sentimentele sale naționale, — autoritățile universitare, în cea mai bună înțelegere cu studenții maghiari, sar ca unul și fără a-și mai da osteneala să judece, condamna pe »îndrăzneț« ca pe un »trădător de patrie«.

Ear' colegii nevinovatului tiner, au să îndure spionajul nedemn și bănuiele urite ale celor chemați să-i fie... profesori sau colegi!

Evenimentele alarmante ce s'au desfășurat la academia de drepturi din Oradea, au avut par'că menirea să ne arete în toată păcătoșenia ei starea excepțională, căreia sunt supuși tinerii nemaghiari la universitățile ungurești.

Aceleași evenimente ne desemnează ca oportun momentul de a ne ocupa de această stare și de a acorda publicitate unei chestii ce a devenit foarte actuală în urma atentatului de teroare sevrșit de un membru al guvernului maghiar asupra unui tiner destoinic al neamului nostru.

Vom căuta deci să precisăm situația tinerilor noștri la universitățile maghiare și atitudinea ce trebuie observată în fața teroarei exercitate de »pedagogia« ungurească. În același timp vom studia, din punctul de vedere al intereselor naționale reprezentate de tinerețea noastră universitară, cazul deosebit de grav al studentului *Lucian Boceaș*, căzut victima sistemului dominant în pretențele »școale academice« ungurești.

Spada.

Sibiu, 30 Ianuarie n.

Miscare în diplomația română. În corpul diplomatic al României s'a făcut următoarea miscare: *Di V. Cucucreanu*, actualul consilier de legăție la Berlin, este numit consul general la Budapesta, în locul dlui *Al. Balș*. *Di G. Filality* este numit prim-secretar al legăției din Paris, în locul dlui *M. Crețianu*, demisionat. *Di Nicolae I. Ghica*, secretar al legăției din Paris este numit directorul diviziei consulare și administrative centrale din ministerul de externe, în locul dlui *Filality*. *Di C. Diamandy* este avansat secretar de legăție cl. II. *Di C. G. Manu* este numit secretar de legăție cl. III. *Di C. Arghitoianu* este numit atașat de legăție.

Școalele din Macedonia. »Le Temps« publică următoarea informațiune, cu privire la școalele române din Macedonia, despre cari am adus și noi zilele trecute o informațiune analogă:

»Un conflict s'a iscat între Poartă și guvernul român. Se știe, că guvernul din București întreține în diferite localități din Macedonia mai multe școale pentru Români, ziși și *cufovlahi*, din această provincă. Până acum personalul didactic al acestor școale era ales în țeară (Turcia). Dar' în ultimul timp profesorii au fost numiți de ministerul instrucțiunii publice din București. Guvernul turcesc nu voește să tolereze această inovație.

Un comunicat oficial, publicat de ziarul din Constantinopol, zice că este inadmisibil ca un guvern străin să numească în Turcia personalul școalelor frecventate de supuși otomani. Marele vizir a ordonat dar' să nu se recunoască acești profesori și să se impună numitelor școale profesori supuși otomani, cunoscuți pentru lealitatea lor«.

Curios că Poarta respinge numai »personalul școalelor«, nu însă și *cheltuelile* întreținerii școalelor, pe cari ea ar trebui să le poarte. Bună logică. Bani să-i dea statul român pentru școalele române din Macedonia, ear' personalul se-l dea Turcia! *Curată judecată — turcescă.*

În chestiunea *Boceaș*, — a cărei parte principală e de însemnată mare, — primim din cercurile tinereții noastre o serie de articoli, a căror publicare o începem azi. Atragem atențiunea asupra acestor articoli, scriși de un tiner universitar, care omoaște felul de gândire și simțire a tinereții noastre.

Acum, după-ce partea personală a chestiunii este rezolvată, rămâne ca tinerețea noastră să se gândească, să se preocupe de partea ei principială. În această direcțiune articoliile acestia, credem, sunt binevenite și tinereții noastre.

Cea mai nouă gogorită. Faimosul *Jeszenszky*, cavalier al »Coroanei României«, s'a pus să sparie el opoziția unită din dietă, vând că pe altă cale, stăpânul seu, baronul *Bánffy*, nu poate birul cu ea. A ticiuit o nouă știre de senzație, pe care a trimis-o »patriotice« gazete *Pester Lloyd*, spre publicare. Eată ce se zice în știrea aceasta, grozav de autentică și grozav de adevărată.

»În cercurile conducătorilor naționalității române (Cum? *Di Jeszenszky* recunoaște că există o naționalitate română? R. »T.«) s'a născut un viu schimb de idei, cum ar fi posibil, să se

utilizeze criza actuală în politica internă, astfel, ca deoparte partidul național român (va să zică există și el? R. »T.«) să fie de nou reorganizat, de altă parte să se pună la cale o acțiune în stil mai mare. Pentru deslegarea părții din urmă a chestiei pare a fi mai avantajoasă reimprespătarea alianței naționalității din August 1895. Ideea aceasta e atrăgătoare îndeosebi pentru *Români din Bănat*, cari tratează de mult în direcția aceasta cu conducătorii Serbilor, din a căror parte s'a făcut propunerea, să se țină în curând o conferență confidențială în Oradea-mare sau în Budapesta, pentru a se precisa agenda. Convocarea unei conferențe de natura aceasta — se zice, — a fost aprobată și din partea conducătorilor slovaci, dar' acestia doresc ca și matorii *Cehilor tineri* să fie invitați la conferență, pentru a da lămuriri necesare asupra raporturilor din Austria. Pentru-că se crede, că după retragerea cabinetului *Bánffy*, va fi sosit timpul și în Ungaria pentru un curent federalist, prin urmăre, ținuta viitoare politică a naționalităților din Ungaria, nu poate fi stabilită cu prospecte de succes, dacă va fi izolată de ținuta naționalităților din Austria«.

Tot e bine că avem pe *Jeszenszky* și cabinetul lui *Jeszenszky*. Altcum de unde am ști noi ce vrem să facem și ce vom face în viitorul cel mai apropiat. Dar' o știe *Jeszenszky* și ne-o spune și nouă.

Din Reichsrath.

— O păruială în loja jurnaliștilor. —

În ședința de Vineri a reichsrathului din Viena s'a înscenat, pentru variație, un scandal, care a degenerat în păruială formală. Lupta, cu pumnii, a decurs, nu în sala de discuție, ci pe galerie, în loja jurnaliștilor. Lucrul s'a întâmplat în următorul chip:

Vorbia deputatul *Kramar* (Ceh) și făcea imputări grave opoziției, că pune pedeci discuției serioase parlamentare, cu nesfârșitele ei votări nominale. »Discuțiai domnilor, muncii, cum noi vrem să nuncim și atunci n'avem trebuință de șul 14 din constituție«, așa le-a zis *Kramar* deputaților obstrucționiști.

Aplause frenetice au acoperit aceste cuvinte ale deputatului ceh, la cari a luat parte și un jurnalist ceh de pe galerie. A aplaudat și el. Cutezanța aceasta a scos opoziția din țifni. S'a născut o agitație enormă și un tumult în sală. Deputatul german *Hochenburger* a alergat pe galerie și a intrat în loja din dreapta a jurnaliștilor. Aici e locul raporturilor dela gazetele slave, pe când corespondenții ziarelor germane își au locul lor în loja din stânga.

Deputatul *Hochenburger* a întrebat cine a fost acela, care a strigat bravo și a aplaudat și i-s'a dat răspunsul, că »nu mai e aici, a plecat«. *Hochenburger* s'a mulțumit cu răspunsul și a părăsit loja jurnaliștilor. În sală agitația și tumultul luase dimensiuni tot mai mari, ear' deputații din opoziție strigau mereu: »*Penizek a fost; afară cu el!*« *Penizek* e corespondentul lui *Narodny Listy* și într'adevăr el a fost acela, care și-a permis să aplaudeze.

Deputații *Wolf* și *Girstmayr* s'au dus la președintele reichsrathului și l-au rugat să deie afară din galerie pe *Penizek*, căci altcum nu se face pace în sală. Președintele le-a răspuns însă, că asta nu o poate face, dar' va cerceta, cum s'a întâmplat și ce s'a întâmplat.

Wolf, nemulțumit cu răspunsul președintelui a strigat acum în gură mare: »dacă e așa, ne vom face noi dreptate!« și a alergat cu colegul seu *Girstmayr* pe galerie. A intrat în loja jurnaliștilor și a voit să pună mâna pe *Penizek*, ca să-l deie afară din parlament. A fost oprit însă de ceilalți ziariști, cari au sărit întru apărarea colegului lor, precum și de mai mulți deputați cehi, cari

iute au alergat și ei pe galerie, când au văzut că *Wolf* își ia drumul într'acolo. Și acum s'a început păruiala între deputați. Antăiu în loja jurnaliștilor, ear' după aceea pe coridoare, unde se aflau oamenii mai la larg. *Pospischil*, deputat ceh, a primit o palmă atât de strașnică, probabil dela un coleg cu mâna plină de inele, încât i-s'a umflat fața, care pe deasupra mai era și plină de sânge. Deputatul *Wolf* a scăpat numai cu câțiva pumni în coastă, în schimb însă i-s'au făcut praf — ochelarii. A sărit custodele, cu mai mulți funcționari, și abia după mari silințe a putut să-i despartă pe beligeranți și să pună capăt scandalului.

Mai curioasă e împrejurarea, că *Penizek* într'adevăr nu mai era în loje, când s'a început păruiala; dispăruse fără să fi fost văzut, și astfel bătaia s'a deslănțuit fără nici un motiv.

Cei de jos, din sala de discuție, își aveau ochii îndreptați spre galerie, dar' nu puteau vedea nimica, fiindcă păruiala se făcea, cum s'ar zice, după *culise*. Destul, că ordinea n'a mai putut fi restabilită și președintele s'a văzut necesitat să închidă ședința înainte de vreme.

Va să zică, tot merge mai frumos la Viena cu obstrucționismul decât la Budapesta. Acolo e variație, nu ca la noi — monotonie!

Crisa.

— Compromisul periclitat. — Széll, reprezentantul Coroanei. — Miniștri maghiari la Viena.

Compromisul era aproape să se compromită cu desevîrsire. Pricina? Tot *Bánffy*. L-au pus păcatele să răspândească vorba, că *Széll* tratează cu opoziția în numele partidului guvernamental, prin urmăre, compromisul ce se va lega, va fi scris și de *Széll*, în numele partidului dela putere, și va fi obligator și pentru partid.

Lucrul acesta a indignat pe cei din opoziție, cari declaraseră de mult, că ei nici cu *Bánffy*, nici cu partidul lui *Bánffy* nu stau de vorbă. Stau însă de vorbă cu *Coroana*. Era deci decizi să intrerupă tratativele de împăcare și să înceapă o luptă energică — în contra guvernului, în parlament și afară de parlament.

A trebuit să intervină *Széll* pe la toți matorii și să le dea asigurarea, că rolul seu în jurul compromisului e un rol primit dela *Coroană*, nu dela partid, prin urmăre tot ce face, în numele Coroanei face. Va subscrie și el compromisul, însă în numele Coroanei, ca plenipotențiar al Monarhului, ear' cu astfel de garanții poate să fie opoziția mulțumită. A trebuit să deie și *Bánffy* o declarație în scris, tot de acest înțeles, și numai după aceasta s'au liniștit spiritele și s'au continuat tratările.

Halal de așa guvern pe seama căruia Monarhul e silit să numească un — curator.

Șansele compromisului, după cele întâmplate, sunt astăzi, firește, de nou în creștere. Se zice că diferența nu ar mai fi mare între propozițiile guvernului și dorințele opoziției unite, și că și această mică diferență va dispăre dacă se vor mai schimba multe nunțuri și renunțuri între guvern și opoziție. Până acum s'au schimbat numai patru. Ultimul a fost renunțul opoziției, înmanut Sâmbătă guvernului. Guvernul l'a luat deocamdată la cunoștință și a declarat că în curând va da răspuns în scris. Răspunsul se așteaptă pe astăzi.

Situația ar fi astăzi deci următoarea:

Cu privire la pactul economic cu Austria, la constituirea casei, la legile referitoare la diferitele provisorii, — nu există nici o divergență de păreri între guvern și opoziție. Înțelegerea e perfectă. Pedecile legării înțelegerei sunt însă acestea:

Indemnizarea nu vrea opoziția să o voteze decât pe lângă suficiente garanții, că se va vota o lege referitoare la libertatea și curățenia alegerilor și la investirea Curiei cu drept de judecată în chestii electorale.

Nu consimte opoziția cu ordinea în care guvernul dorește să i-se voteze legile urgente.

În principiu acceptază opoziția modificarea regulamentului de casă, dar cere ca modificarea să nu se facă sub actualul, ci sub următorul guvern.

Cu privire la modificarea *legii electorale*, opoziția nu a pus încă nici o condiție, nu și-a formulat dorințele și pretenziunile, ci s'a mulțumit cu niște declarațiuni principiare. La convocarea lui Széll s'a întrunit însă Sămbătă seara de nou, ca să stabilească și în direcția aceasta o uniformitate de vederi.

Prin cercurile parlamentare se afirmă că compromisul va fi legat acum cu siguranță.

Despre Bánffy scriu gazetele maghiare că ar fi foarte abătut și indispus. A venit omul la conștiință, acum după ce i-s'a dat un *epitrop*, că numai *titlul* de prim-ministru îl mai poartă, de fapt însă puterea a trecut în alte mâni. După cele întemplate, alt om și-ar fi dat de mult demisia; pentru-că mai mare lovitură nu i-se poate da unui prim-ministru, decât aceea, că *altul* se însărcinează cu reprezentarea Coroanei în discuțiile dintre partide.

Dar omul trebuie să fie un — Bánffy ca se nu înțelege lucrul și se nu simtă palma. Se ține ca scâietele de fotelul ministerial, pe care știe, că dacă îl părăsește, în veci nu va mai șede.

Se anunță acum și în mod semi-oficios că Széll e presumpțivul ministru-president. *Pol. Ért.* primește din Viena următoarea telegramă: *«din ministerul de externe vine știrea că M. Sa va oferi lui Széll presidenția guvernului.»*

De altcum întreaga presă *«patriotică»* îl consideră deja pe Széll de ministru-president și în continuu îl adminiază, nu cumva se comită greșeala și să nu primească ofertul Coroanei.

Sămbătă dimineața ministrul Szécsenyi a fost primit în audiență din partea Monarhului. Probabil i-a raportat despre starea tratativelor. Sămbătă seara au sosit la Viena și ministrii Lukács și Daniel. Amândoi au avut ieri audiență la Monarhul. Și Bánffy? Nu mai cutează să meargă la Viena.

Și eac'ășa, dacă vrea Dumnezeu, vom vorbi și săptămâna aceasta tot numai despre *tratative, nunfieri și renunțări*, căci oamenii au o grozavă încredere unii într'alții.

DIN BUCOVINA.

Protestul tinerimei.

Primim spre publicare următoarele: Tinerimea academică română din Viena nu participă la sărbătorile din incidentul reactivării episcopiei *«titulare»* de Rădăuți. Când națiunea noastră este greu lovită pe terenul național bisericesc prin condamnările numiri recente în consistorul arhiepiscopiei din Cernăuți, săvârșite în favorul Rutenilor, ar trebui să punem doliu. În fața acestor enorme pierderi titlul arhieresc de Rădăuți ne apare asemenea blidului de linte din scriptură.

Tinerimea română regretă adânc slăbiciunea și condamnă nealinierea cercurilor conducătoare bisericești din Bucovina.

Viena, în 29 Ianuarie 1899 st. n. Pentru studenții bucovineni: med. *Nicu Dracinschi*. Pentru studenții ardeleni: med. *Alexandru de Vaida Voevod*. Pentru Românii din regatul liber med. *Ionel Capșa*. Pentru studenții macedoneni med. *Alexandru Corinna*.

Răsunarea guvernului bucovinean.

Ni-se scrie din Cernăuți:

Guvernul Bucovinei își face de cap. Pentru pierderile ce le-a îndurat în dieta țerei, voește să-și răsună asupra Românilor în alt mod. Zilnic sîntem surprinși cu știri revoltătoare. Așa d. e. pentru postul de *consilieri consistoriali* a numit pe doi indivizi, despre cari nime în lume n'a mai auzit și cari la nici un cas nu corăspund condițiilor împreunate cu aceste posturi. Ambii fac parte din ceata socialistului Smal-Stocki, favoritul guvernului. E vorba că sînt numiți de atari *Hannicki* și *Manastyrski*, cari nici n'au fost propuși, ear' bărbații nostri, Români cu merite și cu trecut plin de roade pentru biserică — căci Rușii n'au și nici n'au avut de acestia — au fost preterați. — Astăzi am fost din nou surprinși prin o altă știre la auzul căreia am rămas cu toții încremeniți. Au fost adecă numiți profesori la facultatea teologică pentru teologia pastorală cu limba de propunere rusească tot doi Ruși tineri încarnați, *Ieremijczuk* și *Kozak*. Dar' pentru cine să țină acești oameni prelegeri, când din 58 de studenți teologi sînt numai 2 Ruși?

Festivitățile din Cernăuți.

Duminecă, în 17/29 Ianuarie s'a făcut chirotonirea întru episcop al Rădăuților a arhimandritului și vicarului general Dr. Vasile V. de *Repta*. Chirotonirea a săvârșit-o I. P. S. Sa metropolitul Arcadie *Ciupercoi* și episcopul seu sufragane din Dalmația Dr. Nicodim *Milaș*. Ep. *Milaș* a sosit Joi, la amezai în Cernăuți însoțit de protosincelul seu *Calic*. La gară au fost primiți de arhim. *Repta*, prof. *Eusebie Popovici*, consilierul cons. *Bejan* și soc. *Acad. ort.*, precum și de studenții sârbi. În reședința metropo-

litană s'a săvârșit doxologia cea mare, după care s'a dat masa. Vineri a cercetat episcopul-oaspe seminarul teologic, salele facultății teologice și a făcut mai multe vizite.

ASTRA.

Despărțământul din Sătmăr.

În 26 Ianuarie s'a întrunit comitetul despărțământului *Sătmăr* în ședință în *Moftinul-mic*, la casa ospitală a dlui *G. Șuta*, directorul despărțământului. S'a făcut raport despre încasarea taxelor, despre apelul trimis domnilor protopopi ca să câștige membri noi pe seama *«Astrei»*. S'a decis ca adunarea generală a despărțământului să se țină anul acesta în *Seini*, în ziua de 1/13 Iulie, ear' mai departe ca dl director al despărțământului să facă apel adresat inteligenței din comitatele învecinate *Ugocea* și *Sabolciu*, ca să se înscrie și ea între membrii *«Astrei»*. S'a primit propunerea de a lăși cărțile folositoare poporului: *«Dietetica popor.»* de S. Stoica și *Agrologia* de G. Maior, rugat fiind presidentul despărțământului să intervină la ordinariile din *Oradea-mare* și *Gherla* ca să le recomande prin circulare, sfătuind comunele bisericești să le procure din venitele bisericești-scolare.

Exhauriată fiind ordinea de zi, dl *V. Ardelean* mulțumește dlui director *Șuta* pentru conducere, directorul mulțumește oaspeților pentru participare la ședință și încheie ședința. A urmat prânzul la masa ospitală a dlui *Șuta*, la care au fost întruniți toți cei prezenți, adecă comitetul despărțământului și oaspeții veniți din apropiere.

Din Solnoc-Dobâca.

Vin a vă comunica numărul viriliștilor și aleșilor români în diverse cercuri de alegere ale comitatului Solnoc-Dobâca, ca să știe și alții despre luptele noastre inegale de pe aici.

I. Viriliștii români:

1. Episcopul Gherlei Dr. Ioan Szabó a contribuit 1012 fl. 56 cr. 2. Victor Illyei, mare proprietar în Rece-Cristur cu 1003 fl. 40 cr. 3. Dr. Teodor Mihali, avocat în Dej cu 901 fl. 94 cr. 4. Dionisiu Vajda, mare proprietar în Olpret cu 500 fl. 64 cr. 5. Ioan Vajda, mare proprietar în Olpret cu 400 fl. 75 cr. 6. Ioan Welle, protop. în Dej cu 174 fl. 58 cr. 7. George Gradovits, avocat în Dej cu 158 fl. 68 cr. 8. Iuliu Anceanu, proprietar în Surduc cu 142 fl. 46 cr. 9. Iosif Onciu, paroh gr-cat. în Icolodul-mare cu 135 fl. 8 cr. 10. Vasiliu Leményi, proprietar în Icolodul-mare cu 124 fl. 28 cr. 11. Andreiu Todoran, tipograf în Gherla cu 118 fl. 78 cr.

II. Aleșii membri: 1. În cercul Dejului, nici un Român. 2. În cercul Gherlei, nici un Român. 3. În cercul Betleanului: Greg. Puscariu, protop. în Betlean. 4. În cercul Ciachi-Gărbăului nici un Român. 5. În cercul Panticului Stefan Tite, proprietar în Călacea. 6. În cercul Oenei-Dejului, Ioan Szálka,

jude de trib. în Dej. 7. În cercul Re-teagului, nici un Român. 8. În cercul Iusului (Szász-Uj-Os) nici un Român. 9. În cercul Lăpușului-ung., nici un Român. 10. În cercul Strembului (Horgospatak) nici un Român. 11. În cercul Rohii: Emiliu Man, preot gr-or.; Ioan Oltean, paroh gr-cat.; Simeon Corpodean, notar la scaunul orfanal din Dej. 12. În cercul Macice (Macskalmező): Samuilă Cupșa, protopop greco-oriental. 13. În cercul Kap-Monostor: Ioan Dragomir, preot gr-cat.; George Petrovan, preot gr-or. 14. În cercul Ilondei-mari: Gavrilă Buzura, preot gr-orient.; Vasiliu Mústea, preot gr-cat.; Ioan Barbul, preot gr-oriental. 15. În cercul Kis-Kap-polnok: Alexandru Anca, proprietar; Teodor Șovre, preot gr-orient.; Ioan Georgiu, canonic în Gherla. 16. În cercul Mirejului-mic: Ioan Paul, protopop gr-cat.; Demetriu Peter, proprietar; Dr. Clemente Barbul, adv. în Dej. 17. În cercul Glodului: Aurel Bilțiu, preot gr-cat. 18. În cerul Dergei: Ioan Hătegan, protopop gr-cat.; Sabinu Corojanu, protopop gr-cat.; Nicolae Pop, preot gr-cat. 19. În cerculul Fiseșului-Gherlei: Alexandru Bene, canonic în Gherla.

Sînt viriliști români . . . 11 membri.

Sînt aleși membri români 23 »

La olaltă 34 membri.

Față cu acești Români sînt:

1. Viriliști de altă naționalitate . . . 200 membri.

2. Membri de altă naționalitate aleși . . . 188 membri.

Suma totală . . . 385 membri.

Causa că Românii sînt în minoritate așa de disparentă e: că membrii comunali nu se interesează și mai cu seamă preoșimea și învățătorii. Vin la alegere numai oficioșii cari votează cu ședule tipărite făcute în gremiul comitatens, și nu liber!

Cronica zilei.

Sibiu, 30 Ianuarie n.

Dela curtea română. O gazetă din București anunță, că MM. LL. Regele și Regina României vor pleca în ziua de 16 Februarie la Abbazia, imediat după întoarcerea în țeară a Principelui și Principesei României.

† Vasile Glodariu. O tristă știre aflăm dela Brașov. Vasile Glodariu, unul dintre cei mai vechi profesori ai liceului român de acolo, a încetat din viață Sămbătă trecută. Numeroșii sei elevi și toți Românii vor afla cu regret această știre. Cu el s'a stins o venerabilă figură a corpului didactic român, un bătrân muncitor în ogorul culturii naționale, care întoldeauna a muncit cu inimă caldă românească.

Vasile Glodariu s'a născut în Lu-doșul-mare, l. Sibiu. După-ce și-a terminat studiile universitare în Viena, a fost denumit de profesor la gimnasiul nostru din Brașov, unde a funcționat peste 30 de ani. De câțiva ani a fost pensionat. Repostatul a fost unul dintre cei mai zeloși profesori ai școalelor române din Brașov și un Român infocat și desinteresat. Mai înainte a fost ales în mai multe rânduri deputat sinodal și congresual. A fost profesor și în *Macedonia*, la una din primele școli române,

unde însă n'a stat decât un an, întorcându-se la postul seu în Brașov. Studiul seu de predilecție a fost filologia, în care ram a și scris mai mult.

Vecinică se-i fie memoria!

Vuiet absurd. Sfătosul învățator din Comloș, dl *V. Vaia*, face un vuiet mare prin *«Trib. Pop.»* în contra *«Foi Poporului»* pentru rubrica ei cea nouă *«Școala Română»*. Noi n'am publicat faimosul *protest*, pus la cale de dl Vaia, pentru-că n'am voit ca să mai știe și alții cât de rău sfătuiți pe patimi au fost atâția învățatori. Cine Doamne va crede pe dl Vaia când cualifică *«Școala Română»* drept *«atac îndreptat direct în contra culturii naționale»* sau când ne presentă pe noi, ca-și-când am *divisa poporul după tabere confesionale!* *«Trib. Pop.»* n'a voit să-l cruțe pe dl Vaia de acest blamaj, ba a dorit de sigur să-l aibă ortac în nebuna campanie ce a început pe aceea și coardă și alătura cu *«Poporul»* lui Alexies-Daranyi din Budapesta. Ei, să le fie de bine. Timpul va arăta că lucrarea noastră, din bun gând pornită numai bine va pute să producă. Chiar combaterea aceasta absurdă, ce se face intenționat, noastră, e dovadă că bun lucru am început. Istoriograful școalelor noastre va constata ce am lucrat noi și va spune sentența sa asupra noastră și asupra acelor, ce ne combat. Dl Vaia, care a încercat a scrie istoria școalelor ar trebui să fie mai cu grijă de ceea-ce face, căci de osânda istoriei nu noi, ci falșii *«tribuni»* și *«profeți»* ai *«Poporului»* au să se teamă. Dl Vaia, în loc de acest vuiet absurd, mai bine ar lucra ceva pentru școală, într-o parte ori alta; că noi nu cuvântul seu, ci colaborarea i-am cerut-o.

«Preludiul desastrului». Așa era intitulată o corespondență din Almașul-mare, publicată în numărul dela 7 Decembrie n. al *«Tribunei»*. Corespondența ne spunea lucruri foarte triste petrecute cu prilejul alegerii membrilor noi în congregațiunea comitatului. Acum după aproape 2 luni primim rectificări peste rectificări privitoare la chestie. Unele le-am mai publicat, căci au fost mai scurte și ținute în tonul potrivit. Acum primim o rectificare foarte lungă dela on. preot din Fildul-de-sus, *George Tulbure*.

Nefiindu-ne cu puțință a o publica în toată extensiunea ei o răsăm în următoarele:

În ziua alegerii părintele George Tulbure s'a prezentat cu 6 alegători, hotărâți a vota pentru candidații nostri.

La 11^{1/2} s'a constatat, că ai nostri nu pot avè șanse de reușită.

Conducătorul Românilor ar fi pactat cu un străin fără a avè vre-un prospect în favorul listei noastre. Despre decretarea pasivității Românilor pentru actul alegerii dl G. Tulbure n'a avut nici o cunoștință.

După aceste considerațiuni dl preot G. Tulbure scrie:

«La rugarea expresă a protopretorului — și nu la un semn al acestuia, precum susținu d-ta N. u. și bona fide, că nici împedec succesul listei noastre, care tot nu ar fi reușit și nici ajut străinilor, cari și altcum își aveau deja asigurată majoritatea voturilor — am votat. Între astfel de împrejurări singur o inimă răutăcioasă ca a d-tale — mă poate condamna.

Las să mă judece opiniunea publică și toți aceia, cari îmi cunosc trecutul.»

Plângeau, plângeau de dorul mamei lor, ofanele...

Ear' eu, eu necredinciosul, eu dușmanul plânsului, eu amical ironiei, risului, mă pornesc pe plâns...

Plângeam și eu orfanul, plângeam de dorul mamei și al tatei...

Nu plânsesem de mult, dar' soartea m'a învătă ear' ce-i plânsul, alinătorul plâns adevărat...

D'abia mi-am putut ascunde emoția care mă supăra, și-am privit de nou la bietele orfane...

Tăcuseră, numai ochii lor frumoși tradau chinul ce sufer.

Începuserăm cu joc, și-am ajuns la... plâns...

La plânsul pe care-l uram, pe care-l uitasem de mult.

Dar' nu! Eu nu uram acest plâns, adevăratul plâns, ci fățărnicul plâns al lunei, bocetul de speculă ce răsuna la moartea rudelor bogate, lacrimile cari curg... cu scopul de a îndușoia... punga!

Da, ești bună tu soartea, mi-ai adus aminte că n'am drept să uit plânsul curat, darul celui de sus...

Trecuseră clipele de plâns și mă văzui eărăși în toilul lunei nesincere. La fiecare pas, văd mereu cum unii plâng fără de lacrimi, ear' alții varsă lacrimi fără de dureri. Plâng numai de groaza unor închipuite dureri. Dar' de-ar suferi?!

Și de-atunci eărăși tu mai plâng. Ci rid, rid cu poftă când văd că și plânsul a devenit azi — articol de modă sau mijloc de speculă!

Cluj, Ianuarie 1899. *Ascanio.*

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Am plâns...

— Din ciassuri triste. —

— D-soarele V. P. —

Nu plânsesem de mult. Nici nu mai țin bine mințe de când... Înduram atât de multe nenorociri, atât de dese și din atâtea părți, încât credeam că mi-au secat pentru todeauna lacrimile. Lacrimile, mărgăritarele neprețuite ale adevăratei mângăierii și ușurări sufletești!

Da, fusese bună soartea și cu mine; cu mine, pe care toți mă numiau și mă numesc... »prigonitul de soarte«.

Fusese bună și îndurătoare soartea, pentru-că... nu m'a cruțat ca să știu ce-i durerea! M'a isbit, m'a isbit mereu, fără de milă și fără de veste; m'a isbit în tot ce am mai drag, mai scump, mai sfânt...

Copil neștiutor și răsfățat, obișnuit numai să alerg, să rid și să mă joc — soartea m'a învătă să știu de atunci ce-i durerea, ce-i părăsirea, ce-i jalea cumplită și odihna fără de căpătăiu...

...Nu împliniseșem șese ani, nu-mi deschisesem încă ochii la lumina înșelătoare a vieții, și... și... mi-a murit mama...

Mama! mama! Simbolul întreg al fericirii, ocrotitoarea vieții mele fragede, inspirătoarea gândurilor mele sfioase, mângăietoarea micilor mele supărări de copil răsfățat, ângerul meu nedespărțit...

Și am rămas fără mamă, fără să înțeleg bine farmecul de a tești al unei mame care-i lângă tine, te iubește, te sărută, te alintă la sfîrul ei dulce...

Am plâns atunci, zile întregi am plâns ca un copil ce eram, fără să-mi dau într'adevăr seama de ce plâng și ce-am pierdut. Îmi plângeam atunci, copilărește, plânsul unei vieți întregi, plânsul unei pierderi pe care n'o puteam încă socoti cât de grozavă este...

Dar' vremea trecu, și eu mă făceam »mare«.

Și cum creșteam, durerea de a mă ști fără de mamă, creștea și ea, creștea mereu și mă chinuia ziua-noaptea...

Cu ochii plânși, cu inima strînsă de jale, alergam îndurerat la sfîrul scump de tată, și plângeam, plângeam cu el...

Dar' soartea nu m'a uitat nici acum și nu m'a cruțat... Voia să fie bună cu mine, să nu mă cruțe de dureri, ca... să scap odată de ele...

Și nu împliniseșem șeptesprezece ani, când într'o zi grea de iarnă, mi-se răpi unicul razim ce mai aveam... Îmi muri și tata!...

Ah, tata!...

Eram nebun, când l-am pierdut... Suferințele mă făcuseră de mult bărbat, și acum înțelegeam, înțelegeam cumplit ce va să zică... a-ți perde și pe tata, a rămâne singur, orfan de toți...

Și am plâns zile, și am plâns luni, și am plâns ani...

Câțiva frați mai mari pe care-i aveam lângă mine, plângând s'au răspândit în lume și am rămas singur, singurel...

O sorioară, draga mea sorioară, găsi adăpost la niște rudeni... La rudeni, ce greu e să cazi în grija rudeniilor; ori-cât le-ai crede de bune, n'au inimă nici ele, când te știu fără de noroc (ear' norocul e — banul azi!).

Rămas de capul meu, luai și eu lumea-n cap. Și n'am mai plâns, că lumea-i rea și, dacă plângi — ea ride!

Ci 'mi-am luat inima-n dinți, 'mi-am încordat puterile, și-am trăit și trăesc... fără să-mi pese de cei răi, dar' și fără să fiu iubit, că sînt singur...

Singur! Dar' nu... 'Mi-a rămas o neprețuită moștenire dela părinți!

Avere? zeaf de mii? — vor întreba adoratorii argintului, robii aurului...

Nici un ban, nici o para! — le răspund cu dispreț față de argintul rece, cu disgust față de aurul seducător...

Dar' mi-au rămas, scumpă moștenire, inalienabilă comoară... dragostea de adevăr, bărbăția de a lupta...

Caracter neînduplecat, adorarea cinstei, eată ce-am moștenit...

Și sînt bogat cu darurile acestea. Și nu mă simt singur cu ele. Nici părăsit nu mă cred. Nici slab.

Să lupt, independent, să lupt în lupta pentru existență! Și să n'am teamă de cei răi și să-mi bat joc de cei-ce vreau să mă umilească!

E drept, avut-am și am să sufer multe pe urma acestor daruri, cari neprețuite cum sînt, nu sînt prețuite în lumea de azi...

La început, când eram prea naiv și prea încrezător, prea bun cu cei răi și prea neștiutor de miseriile oamenilor, suferit-am greu. Adese-ori aveam clipe de resignare, ispite ale desnădejdei... Și plângeam, amar plângeam.

Îmi plângeam copilăria tristă. Copilărie atât de fericită pentru alții... Îmi plângeam prezentul rece, prezentul atât de dulce pentru mulți... Îmi plângeam viitorul mohorit — viitorul atât de surizător pentru ceialalți...

Dar' văzui că lumea n'are lacrimi pentru lacrimile altora, ci numai zîmbet ironic, sau cinism...

Și mai văzui, că te învidiază răii dacă te văd vesel, vesel și nepăsător...

Și m'am făcut nepăsător, și m'am făcut vesel, deși aveam de ce să-mi pese

Conjurație contra Sultanului Times are știri din Constantinopol, că acolo s'a descoperit o conjurație contra Sultanului.

In legătură cu aceasta amintim, că doi fii ai lui pașa Haireddin, fost mare vizir, s'au refuțat pe un vapor francez și au fugit din Turcia.

La Abonament lunar pentru Februarie st. vechiu invită Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Din public.*) Producțiunea »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

(Mulțumită publică). Sântem din nou în plăcuta pozițiune de a ne achita pe această cale pentru spriginul moral și material, de care Reuniunea noastră este părtașă.

raportori ai diferitelor ziare cari au apreciat atât de obiectiv producțiunea noastră. Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 19 Ianuarie 1899.

Victor Tordășianu, president. George Poponea, notar.

Mai nou. Dela Oradea-mare. O telegramă dela Oradea-mare ne anunță, că scandalurile continuă.

O telegramă dela Oradea-mare ne anunță, că scandalurile continuă. Zilnic se dau confectele brutale între studenții maghiari și români.

POSTA REDACȚIUNELI

Dlul Turdeanu. Am primit interesanta scrisoare și îndată am comunicat imbușcătorele fapt dlui B. Răspuns până acum nu avem.

Tribuna Literară.

Iohn Stuart Mill.

Schiță biografică. Iohn Stuart Mill, filosof și economist, s'a născut în Londra, în 10 Maiu 1806.

Educația s'a început cu limbile clasice, cu greca și latina. În etate de opt ani, Iohn Stuart Mill cetia și traducea, dintre autorii latini pe: Cornelius Nepos, Iulius Cesar, Virgil, Horaț, Salustiu, Ovidiu și alții.

Tatăl seu îl îndatinase se facă și poezii, deși pentru acest ram de literatură copilul nu avea prea mare atragere.

Metoda de educație a bătrânului Iames Mill era următoarea: eșia la primblare cu fiul seu și pe drum îi vorbia despre o anumită temă științifică.

Tatăl seu nu numai că-l ținea în continuu sub control și supraveghere severă, dar' purta de grije ca întreg mediul în care se învîrtea fiul seu să fie compus numai din oameni de valoare.

În numele fondului »Văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu« mulțumim și celor 589 participanți, cari au contribuit cu câte 1 cr. la colecta întreprinsă de subscrierul president.

Din venitul curat al producțiunei am adaus fl. 12.15 la fondul văduvelor, care cu fl. 5.89 colectați a 1 cr. a ajuns suma de fl. 100, ear' fl. 5.74 la fundațiunea »Antipru Bechnitz« cu menirea de a se cumpăra cărți, care azi numără fl. 135.

În același timp aducem mulțumitele noastre onorabile »Reuniunii a meseriașilor români din Seliște«, care prin trimiteria delegațiunei constatătoare din domnii I. Borcea, I. Cifra, I. Minoiu și Oprea Stefla, maeștri și membri ai numitei Reuniuni, — dovadă ne-a dat de dragostea colegială și frățească ce ni-o păstrează.

În fine nu putem întrelăsa de a nu ne exprima recunoștința și față cu d-nii *) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

În anul 1823 a făcut o călătorie mai lungă prin Francia, Belgia, ear' în anul următor prin Elveția, Tirol și Italia, de unde s'a întors bogat în amintiri, experiențe și cunoștințe.

Ca scriitor a debutat mai întâiu la 1822, cu un răspuns la critica ce se făcuse tatălui seu și lui Ricardo; ear' de aci încolo scria regulat recenziuni și articoli de drept în Traveller și Morning Chronicle, două gazete cu trecere pe vremea aceea.

În privința religiei Iames Mill nu a dat fiului seu nici o educație, pentru că însuși era de părerea, că religia e »inimica moralității«, și astfel Iohn Stuart Mill nu a avut nici o credință religioasă, lucru mare în Englitera atât de bigotă.

Religia sa era omenirea, aducerea la desvîrșire a vieții omenesti; și cum tinărul Iohn nu-i putea găsi soluția, încă la anul 1826 început să fie cuprins de un fel de indiferențism, de o amurteală sufletească.

Influențat de ideile lui Comte, care făcea parte din școala lui Saint-Simon, s'a pus acum Iohn Stuart Mill pe muncă serioasă și a publicat, una după alta, scrierile de neperitoare valoare: Logica, Principiile economiei politice, Libertatea, Guvernamentul reprezentativ, August Comte și pozitivismul, Subjugarea femeiei și altele, tot scrieri cari i-au dus numele departe peste frontierele patriei sale.

Bibliografie.

„Călimdarul Poporului“ în „Convorbiri Literare“.

Distinsa și cea mai veche revistă română face recenziune în ultimul seu număr, pe Noemvrie, »Călimdarului« nostru.

Eată aceasta apreciere: »Călimdarul poporului pe anul 1899«. Anul XIV., Sibiu, editura și tiparul »Tipografia«, societate pe acțiuni, Sibiu, merită să fie relevat pentru țința pe care o urmărește și pentru mijloacele care le întrebunțează.

În adevărat călimdar popular, care în afară de materia calendaristică obicinuită, conține materia cea mai potrivită pentru a ține deșteaptă conștiința națională în popor.

În »Dela 1848« se povestește plutele Românilor în contra asupritorilor unguri, ear' în »Revașul nostru« se face o dare de seamă despre toate incidentele care au turburat viața românească din Ungaria dela Septemvrie 1897 până în Septemvrie 98.

Într'adevăr mai rar carte care se urmărească cu atâta unitate de concepțiune scopul propus.

LIGA ROMÂNĂ DESPRE LUPTELE ROMANILOR.

Liga Română scrie următoarele despre broșura noastră »Luptele Romanilor«: »Tribuna« din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură »Luptele Romanilor«, o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar actualitatea acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

coaoe. În aceasta residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărței.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de ori-ce balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă.

Aceste calități noue vor face de sigur ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretutindenea. Mai ales în România, unde trecutul chestiei trasn silvane e foarte puțin cunoscut.

»Tipografia«, societ. pe acțiuni în Sibiu.

Călimdarul Poporului pe anul comun 1899.

Dela 1848, (din prilejul aniversarului al 50-lea).

Adunarea dela »Duminea Tomei« în Blaj Andreiu Murășianu, poetul anului 1848 (cu 2 ilustrațiuni).

Fabulă arabă. Eu mis, ese, și sânt Român, poezie de I. Dariu.

Teară fără bătrâni, poveste de V. A. Urechia.

Anecdote. Doine și iceane din lumea românească. (Limba, portul și moșia).

Doine și strigături populare: De pe Murăș; De pe Târnave; De pe Olt; De pe Someș; De pe Criș; Din părțile Năsăudului; Din Munții Apuseni; Din Bănat; Din Teara-Oașului; Din Bihor; Din Bucovina, România (Oltenia și Moldova), Basarabia și Macedonia.

Revașul Nostru, cronica întâmplărilor din Septemvrie 1897—Sept. 1898, se extinde pe 47 pagini, cu următorii subtitluri: Causa națională, afaceri culturale, afaceri bisericesti, afaceri economice, frunța români morți, dela frați, stări grele pretutindeni, etc.

Economic: Cum s'ajungem la mai bine? — Unele reguli pentru grijirea sănătății. — Povești. De ris. Tîrgurile din Ungaria și Transilvania etc.

Ilustrațiuni. 1. Andreiu Murășianu, portret. 2. Casa în care s'a născut A. Murășianu. 3. Un băiaș român, din Bucium-Șașa. 4. Dela Stăna-de-Vale: Reședința și capela Episcopului Pavel. 5. Un Român »mărginean« călare. 6. O Româncă din jurul Sibiului. 7. O fetiță (coristă) din Bistrița. 8. O familie din Bănat. 9. O păreche tinăra din Sociul-de-sus (între Lăpuș și Cibele). 10. Un țăran român din Bănat. 11. Scene din Seliște (I. Sibiu). 12. Dela Stăna-de-Vale: case de locuit pentru oaspeți. 13. Români din Șiria (I. Arad). 14. Dela Stăna-de-Vale: »Bisericea« (o stâncă). 15. — »Moara draacului«. 16. † W. E. Gladstone (portret). 17. † Prințul de Bismarck. 18. Împărăteasa-Regină Elisabeta.

În estan călimdarul e cu o întregă coală mai voluminos decât anul trecut, estinzându-se pe 143 pagini. Prețul însă e tot cel vechiu: 20 cr. plus porto postal 5 cr. A se adresa: »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu Srtada Poplăcei 15.

Sositi în Sibiu. În 30 Ianuarie n. 1899.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Nicoseu din Pitești, Gombos din Czegled, Bernald din Miklósvar, Schneller, Bettelheim, Brauner, von der Porten, Mozes, Beer, Kovács, Reichenberger, Dénes, Geiger, Pollak, Moldovan, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Meltzer«: Zeiller, proprietar din Aiud; Sofia Pfeiffer din Chichinda-mare; Ungurean, preot din Kurtak; Stoff din Făgăraș, Toth din Orăștie, comercianți; d-șoara Frisilu, privatiera din Făgăraș; Precup, profesor din Blaj; Medveckzy, student din București.

Hotel »Meltzer«: Regius din Reghinul-săsece, Albert din Brașov, Vlădescu din Căneni, Schobel din Reghinul-săsece, comercianți.

Hotel »Habermann«: Lanra Sznank, caserită din Arad.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 Ian. n. 1899

Table with columns: Séminte, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., dela, până, etc.

Table with columns: Séminte vechi noi noue, Soiu, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., dela, până.

Table with columns: Séminte pe termen, Grâu, Căcuruz, Ovăs, Mart-Apr., Sept-Oct., Maiu-Iun., Iulie-Aug., Oct., etc.

Table with columns: rodule diverse, Soiu, Căcuruz, dela, până.

Table with columns: Sém. de trif., Lucernă ungurească, rogie, rafinat, etc.

Căcuruz vechi din Sibiu. Din 30 Ianuarie n. 1899.

Table with columns: Hârtie-monetă română, Lăre turcești, Imperioli (15 R. aur), etc.

Bursa de Budapesta. Din 28 Ian. n. 1899

Table with columns: Renta de aur ung., unq. val. cor. 8%, Impremutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena. Din 28 Ian. n. 1899

Table with columns: Renta de aur 6%, Renta ang. 7.5%, Impremutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de București. Din 16 Ian. v. — 4 ore p. m.

Table with columns: Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Battaș. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: V. H. Dreesand.

Publicațiune!

Am onoare a aduce prin aceasta la cunoștința p. t. proprietarilor de case din Sibiu, că cu concesiunea oficiului industrial de aici cu ziua de 24 Ianuarie 1899 mi-am început activitatea ca

Întreprinzător de curățit aborduri,

adjustat fiind cu cele mai moderne aparate trebuincioase. Totodată mă ofer pentru curățirea ăstorfel de (aborduri) la care se recer aparate mecanice ori castene de noapte și anume cu următoarele prețuri:

1. Ziua, întrebunțând aparate mecanice cu un volum de 500—510 litre 88 cr.
2. Noaptea, întrebunțând castene de noapte cu un volum de 650 litre 97 cr.
3. Necesari fiind transportul prin coridoare și pe trepte cu ajutorul castenelor de noapte cu un volum de 650 litre 1 fl. 30 cr.
4. La dorință, efectuarea curățirii și după un paușal statorit p. in înțelegere reciprocă.

La edificii mai mari d. e. fabrici, case, internate etc. efectuec curățirea abordurilor sau pe lângă prețurile amintite, au pe lângă un paușal statorit.

Recercări pentru efectuarea curățirilor se pot face conv. nabil prin cărți postale sau epistole francate, ce sînt a se trimite la adresa mea mai jos însemnată. Pentru comoditatea p. t. publicului în mai multe prăvălii am afișat table pentru însinuare Rugându-vă pentru numeroase comande și binevoitorul sprigin, semnez

Cu profund respect

Mihály Jakob, întreprinzător

Sibiu, strada Reissbach nr. 15.

[38] 1—1

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă poporală.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminecă, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 2 fl. pe anul întreg sau 1 fl. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Di Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare poporală a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Invetătorul Munteanu

impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu,

să află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duș muscălesco“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) — fl. 10 cr. — Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Pressnandt.

Împrumuturi cu 4%

și cu amortisație pe 50 și 65 ani, se dau pe moșii mai mari de ori-unde și chiar împrumuturi mai vechi și mai scumpe se schimbă cu de acstea. Recercările se se adreseze lui E. Huszár, reprezentant de bancă în Budapesta, Podmánczkyteza 59. Se poate scrie și românește. [29] 3—4

Un tinăr român

care știe bine limba maghiară și vrea să se califice de notar comunal, se primește ca practicant respective ca adjunet de notar în cancelaria notarială a subscrisului, numai decăt.

Respectivul primește proviziunea întreagă și un salariu lunar de 10—12 fl.

Reflectanții se se adreseze la subscrisul

Ioan Bunea,

notar în comuna Cacova, p. u. Orlat, comitatul Sibiului. [27] 3—3

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia“, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile“ (editura Librăriei Socec & Comp., 1893) . . . . . fl. 1.50.

„Fire de tort“, versuri (ca continuare la „Balade și Idile“), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 . . . . . fl. 1.25.

La comande, care sînt a se adresa „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu însoțirile de consum, de vânzare, de viler, de lăptări etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de **F. W. RAIFFEISEN.**

Edițiunea a V-a

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

secretarul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Asociații rom. de agricultură din comitatul Sibiului“ (280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. comandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și Lancu, să cetească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt facute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoae ș. a.

Fecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate zările noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intrădever se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca poporală a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolernului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipărus Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă poporală din giurul Năsbudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 5 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțosească de Eleonora Tănăseacu, după A. Genovay. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșitor îndărănic. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărețoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgărăciul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născu-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei alensă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Sploce de aur. Cules de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislanconi. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. . . . . 64 cr.
- „Din goana vieții“, ediția III. (1895). . . . . fl. 1.75
- „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.